

Briefrapport

Organisatieonderdeel Eenheid Midden-Nederland
District Flevoland
Districtsleiding

Opgesteld door ing. A.C.M. Doeser
Functie Strategisch beleidsadviseur

Status definitief
Datum 5 mei 2015

Veiligheidsregio Flevoland
t.a.v. de Veiligheidsdirectie

Bijlage(n) 2
Pagina 1/6

Onderwerp **Monodisciplinaire evaluatie brand Paulus Potterstraat Almere**
Ten behoeve van Multidisciplinaire evaluatie in opdracht van de burgemeester van Almere

Geachte directie,

De burgemeester van Almere heeft de Veiligheidsregio Flevoland opdracht gegeven de woningbrand op de Paulus Potterstraat in Almere, datum incident 7 januari 2015, mono- en multidisciplinair te evalueren.

Deze briefrapportage is de uitkomst van de monodisciplinaire evaluatie die politie-eenheid Midden-Nederland, district Flevoland heeft uitgevoerd. In de evaluatie hebben wij ons gericht op het tijdsbestek vanaf de binnenkomst van de brandmelding tot het moment dat de multidisciplinaire inzet is beëindigd op het plaats incident. Met nadruk vermelden wij dat het strafrechtelijk onderzoek nog in uitvoering is en deze buiten de rapportage is gelaten.

Melding

In de nacht van 7 januari 2015 komt om 01:27uur een 112-melding binnen bij de alarmcentrale van de brandweer Flevoland van een woningbrand op de Paulus Potterstraat 37 in Almere. De melding wordt gedaan door de vader van de aanwezige kinderen. In de melding wordt aangegeven dat er nog mensen in de woning aanwezig zijn. Hierop zijn door het Operationeel Centrum van het politiedistrict Flevoland direct drie dubbelbemenste politie-eenheden aangestuurd. De politie werkt niet met standaard-inzet-procedures zoals de brandweer. De politie-inzet wordt mede bepaald op grond van de informatie die binnenkomt, de processen waarvoor wij verantwoordelijk zijn en situationele omstandigheden op het plaats incident/delict. Doordat politie een veel gevallen het snelst ter plaatse is bij incidenten, wordt in deze situatie voor primaire inzet van politiecapaciteit rekening gehouden met ondermeer hulpverlening aan slachtoffers en afzetten/afschermen van het plaats incident (ook in deze volgorde tot andere hulpverleningsdiensten ter plaatse zijn die de somatische en reddingsprocessen overnemen). In de loop van het incident worden meer politie-eenheden ingezet voor het opsporingsproces (horen van getuigen, bewaken plaats delict etcetera).

Eerste acties ter plaatse

Bij aankomst van de eerste politie-eenheid (01:32uur) blijkt dat door buurtbewoners inmiddels over is gegaan tot redding. Zij hebben hiertoe een ladder tegen de woning is geplaatst en trachtte, bij aankomst van de hulpdiensten, nog een vrouw van de tweede woonlaag te redden.

De eerste politiemensen ter plaatse betreden het brandobject om tot redding van de overige bewoners over te gaan. De eerste politiemensen ter plaatse hebben een eigen inschatting gemaakt of het veilig was om tot redding over te gaan. Op de begane grond is op dat moment namelijk weinig tot geen rookontwikkeling zichtbaar. Bij de opgang naar boven (trappengat) is stevige rookontwikkeling en komt hitte naar beneden. Vlammen zijn zichtbaar. Deze omstandigheden zijn van dien aard dat de politiemensen, ondanks dat zij boven een kind horen kuchen, niet naar boven kunnen gaan zonder gevaar voor zichzelf. Dit wordt door de betreffende politiecollega's gemeld aan de brandweer. De verdere redding wordt vervolgens uitgevoerd door de bemanning van het eerste brandweervoertuig dat ter plaatse komt. Politiecollega's zien dat de brandweer zonder ademhalingsbescherming of water het pand betreden.

Buiten de woning worden bij aankomst de volgende personen aangetroffen door de politie:

- Vader van de kinderen (lichtgewond, tevens melder)
- Opa (zwaargewond)
- Kleindochter (licht gewond)

De twee collega's die hebben getracht tot redding over te gaan in de woning, zijn kort onder medische behandeling gesteld in het Flevo Ziekenhuis in Almere.

Gezien de ernst van het incident, worden meerdere politie-eenheden ter plaatse gestuurd waaronder de Senior Op Straat (SOS) en de OvD-P (zie 'Coördinatie').

Mobiliteit

Statisch verkeersmanagement

Vrijwel direct na aankomst worden de eerste collega's ter plaatse geconfronteerd met slachtoffers die uit de woning zijn gehaald. Hier gaat de primaire aandacht naar uit. Door extra eenheden wordt secundair de afzetting gerealiseerd. De afzetting dient, na aankomst van de brandweer en GGD, verruimt te worden. De vrije doorgang voor hulpverleningsvoertuigen is niet belemmerd. Deze is gerealiseerd door een van de eerste eenheden. Bij het verruimen van de afzetting ontstaat enige spanning tussen politie en pers (omroep Flevoland). Zie ook 'Ordehandhaving'. In bijlage 2 is een overzichtskaart van de eerste en definitieve afzetting tijdens het incident opgenomen. Omdat er veel emotie heerst onder de buurtbewoners wordt er voor gekozen directe buurtbewoners die nabij de brandwoning wonen op een veilige wijze binnen de afzetting te houden. Het directief verwijzen van buurtbewoners naar buiten de secundaire afzetting zou kunnen leiden tot (verdere) escalatie van de emoties. Politiemensen mengen zich onder de groepjes buurtbewoners om in gesprek te gaan en in te spelen op het sentiment.

Dynamisch verkeersmanagement

Niet van toepassing.

Begidsen

Er is door de politie geen begeleiding uitgevoerd van aankomende en afreizende hulpverleningsvoertuigen. Wel is één politie-eenheid naar de landingsplaats van de LifeLiner gereden om de MMT-bemanning te transporteren. Dit is uiteindelijk niet noodzakelijk gebleken doordat het MMT werd gecancelled vanuit de witte kolom.

Ordehandhaving/Bewaken & Beveiligen

Crowdmanagement/-control

Tijdens het incident werden hulpverleners geconfronteerd met veel emoties bij buurtbewoners. Een politiecollega van Amsterdam, in de straat woonachtig, heeft in zijn privé-tijd een belangrijke rol gespeeld bij de eerste tempering van emoties ter plaatse. De emoties hebben niet geleid tot openbare ordeproblematiek in de omgeving van het incident. Op grond van crowdmanagement/-control werd geen reden gezien tot opschaling omdat er voldoende politiemensen ter plaatse waren alsmede coördinerende politiefunctionarissen.

Ontruimen

Bij het eerste overleg tussen politie en brandweer wordt tot ontruiming overgegaan van de woningen aan beide zijden van het brandobject (01:46u). Voor de aanwezige huisdieren is de dierenambulance gewaarschuwd door de politie. Voor de opvang van de bewoners is e.e.a. weg gezet bij de OvD-bevolkingszorg (02:23uur). Volgens de OVD-P heeft deze een terughoudende houding aangekomen in het proces en droeg hij taken en verantwoordelijkheden (te) snel over aan Salvage. Dit betrof onder meer de registratie van betrokkenen en het opstarten van nazorg.

Beveiligen PD

Het PD is gedurende de hele onderzoeksperiode bewaakt door de politie. Om het sporenbeeld veilig te stellen en bescherming te bieden tegen weersomstandigheden, is op 7 januari 2014 het dak afgedekt.

Opsporing

Naar aanleiding van informatie van de brandweer over het aangetroffen sporenbeeld, wordt het brandobject (woonhuis) aangemerkt als PD (01:50uur).

De volgende politie-onderdelen worden hierop in kennis gesteld:

- Forensische Opsporing (FO) en de DistrictsRecherche (DR = tactische recherche) worden om 02:02uur gepaged.
- DR meldt zich telefonisch in om 02:03uur.
- FO neemt om 02:07uur contact op met de OvD-P.
- Beiden komen ter plaatse op het PD.

Opsporing familieleden

De moeder van de kinderen was reeds in het Flevo Ziekenhuis aanwezig op het moment dat de politie bij haar woning aankwam (01:50uur).

Instellen TGO

Op donderdag 8 januari 2014 zijn aan de hand van een crime consult de eerste resultaten van het forensisch en tactisch onderzoek ter plaatse besproken en wordt geconcludeerd dat er sprake is van opzettelijke brandstichting. Hiertoe wordt een Team Groot-schalige Opsporing (TGO) gestart. Vanuit het TGO zijn ook familierechercheurs aan de zaak toegevoegd die nauw contact onderhouden met de betrokken familieleden.

Opschaling & coördinatie

Ten behoeve van de coördinatie zijn vanuit de politie de OvD-P en SOS aanwezig. Er is gewerkt vanuit een GRIP 0-situatie ten tijde van het incident.

Als reden dat er geen GRIP 1 wordt afgekondigd, wordt door de OvD-P opgegeven dat alle betrokken spelers reeds aanwezig, geïnformeerd of aanrijdend waren. Op dat moment was nog geen behoefte aan extra achtervang.

Het DMT-piket van de politie wordt in kennis gesteld (01:50uur). Deze komt niet ter plaatse. De HOvD van de brandweer is om 02:35u ter plaatse. De burgemeester is om 02:00u in kennis gesteld door de brandweer.

Borging OvD/HOvJ-taken in het district

De OvD/HOvJ-rol was niet gewaarborgd door de inzet van de OvD in Almere. Indien er een tweede incident of voorgeleiding noodzakelijk was, moest er aanspraak gedaan worden op Gooi&Vechtstreek al dan niet via het DMT/HOvD-piket.

Afstemmingsmomenten:

+/-01:39u – eerste afstemmingsmoment (OvD-P en OvD-B).

Eerste prioriteit blijft redden van mensen en brandbestrijding. Ontruimen van aanlopende woningen.

01:50u – tweede afstemmingsmoment (OvD-P, -B, -G & -bevolkingszorg)

Geen GRIP. Een dodelijk slachtoffer aangetroffen door de brandweer. Op basis van sporenbeeld wordt de woning als Plaats Delict (PD) aangemerkt.

02:50u – derde afstemmingsmoment (OvD-P, -B, -G & -bevolkingszorg)

Incident geweest met Omroep Flevoland. Wordt opgepakt door voorlichting veiligheidsregio.

03:10u – vierde afstemmingsmoment (OvD-P, -B, -G & -bevolkingszorg)

Het sein Brand Meester wordt gegeven. Het vuur is kort maar krachtig opgelaaaid op de tweede woonlaag.

03:45u – vijfde afstemmingsmoment (OvD-P, -B, -G & -bevolkingszorg)

Definitief het sein Brand Meester. Situatie is gestabiliseerd. Voorlichting wordt in de ochtend overgedragen aan de politie.

04:30u – zesde afstemmingsmoment (OvD-P, -B, -G & -bevolkingszorg)

Taken van de OvD-Bevolkingszorg worden door hem weg gelegd bij Salvage. De indruk ontstaat dat de OvD-bevolkingszorg zijn taken en verantwoordelijkheden onvoldoende neemt.

Informatiemanagement/Intelligence

Uit GMS blijkt dat het Real Time Intelligence Centre (RTIC) van de politie Midden-Nederland direct vanaf de binnenkomst van de melding het incident heeft gemonitord en het Operationeel Centrum heeft voorzien van noodzakelijke informatie.

Mediavorlichting

De mediavorlichting van de politie wordt om 02:02uur gepaged en om 02:08uur bijgesproken door de meldkamer. De voorlichter van de veiligheidsregio komt ter plaatse. De eerste communicatie geschiedt dan ook door de voorlichter van de veiligheidsregio. In de ochtend wordt de voorlichting overgedragen aan de politie.

In een van de afstemmingsmomenten is gesproken over het realiseren van een persvak. Gezien de breedte van de straat was er echter onvoldoende ruimte om een persvak te creëren.

Voorliggende vragen:

- *In welke mate en op welke wijze heeft onderlinge afstemming plaatsgevonden tussen mediavoorklichting van de veiligheidsregio en de politie?*
- *Wat is het gekijkte moment om de voorlichting van de veiligheidsregio over te dragen aan de politie (aanmerken van plaats incident als plaats delict om 01:50uur)?*

Nazorg (intern)

Voor de nachtdienst in het Team Collegiale Opvang (TCO) opgeroepen die bij de debriefing van de nachtdienst aanwezig is geweest.

Op 11 maart 2015 staat een debriefing gepland voor politiepersoneel. Zowel de GHOR/GGD en de brandweer zijn uitgenodigd.

Nazorg (extern)

- Voor betrokken buurtbewoners is direct bureau Slachtofferhulp in kennisgesteld. Zij zijn ook aanwezig geweest bij de bewonersavond die op 7 januari is georganiseerd.
- De wijkagent is om 10u die dag in dienst gekomen om met buurtbewoners te gaan praten. Er leefde het nodige sentiment in de buurt over het optreden van de hulpdiensten. De wijkagent heeft, bij het schrijven van deze rapportage nog steeds een belangrijke functie in het luisterend oor bieden aan omwonenden en het beoordelen van het sentiment in de buurt.
- In de avond van 7 januari 2015 is door de gemeente een bewonersavond georganiseerd. Hierbij is, naast de wijkagent, ook de basisteamleiding van Almere Stad Haven aanwezig.

Conclusies

- De eerste politie-eenheid is binnen 5 minuten na binnenkomst van de melding ter plaatse.
- De politie is vanuit veiligheidsoverwegingen niet in staat om tot redding over te gaan en laat dit over aan de brandweer.
- De eerste afzetting blijkt te beperkt te zijn opgezet waarna deze al snel wordt vergroot.
- Vanwege hevige emoties bij buurtbewoners wordt er vanuit openbare orde-oogpunt besloten hen op een veilige wijze binnen de afzetting te houden en worden politieagenten ingezet om in te spelen op het aanwezige sentiment teneinde verdere escalatie te voorkomen. Overigen worden buiten de afzetting gehouden inclusief pers.
- Er is niet opgeschaald naar GRIP 1 of hoger na gezamenlijk overleg tussen de aanwezige OvD's.
- De OvD/HOvJ-taken waren onvoldoende gewaarborgd door de inzet van de OvD in Almere.
- De woordvoering en afstemming hierover tussen de veiligheidsregio en politie is vatbaar voor nader onderzoek.
- Er is een beeld ontstaan dat de inspanningen vanuit de OvD-gemeente (is gelijk aan OvD-Bevolkingszorg) tekort zijn geschoten.
- Het incident is aangrijpend geweest voor collega's van alle disciplines. Monodisciplinair is hiervoor binnen de politie het Team Collegiale Opvang ingeschakeld.
- Voor betrokken buurtbewoners is bureau Slachtofferhulp in kennis gesteld. Deze zijn 's nachts niet in kennisgesteld door de politie. Overdag is Slachtofferszorg aanwezig op het politiebureau en worden afspraken gemaakt over hun aanwezigheid bij een bewonersbijeenkomst die 's avonds door de gemeente wordt georganiseerd.

Geraadpleegde bronnen

- Mutatie BVH met kenmerk PL0900-2015006983
- PV bevindingen OvD-P met kenmerk PL0900-2015006983-7
- GMS-output RAC/OC Lelystad

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

J.H. Ebbink
plv. sectorhoofd Flevoland

Bijlage 1 - Overzicht ingezette politie-eenheden op het incident (o.b.v. GMS)

NACHTDIENST (incidentnacht)

<i>Roepnr</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>DIS</i>	<i>Aanvang inzet</i>	<i>Einde inzet</i>
2402	SURV BT ASH	FLD	07-01-2015 01:27	07-01-2015 06:27
2404	SURV BT ASH	FLD	07-01-2015 01:27	07-01-2015 07:15
2501	SURV BT AWP	FLD	07-01-2015 01:28	07-01-2015 07:11
2303	SURV BT ABH	FLD	07-01-2015 01:36	07-01-2015 04:12
2315	BIKER BT ABH	FLD	07-01-2015 01:37	07-01-2015 06:13
2409	SOS ALMERE	FLD	07-01-2015 01:37	07-01-2015 06:50
2091	OvD-P ALMERE	FLD	07-01-2015 01:48	07-01-2015 08:38
2208	EMS BT L-Z	FLD	07-01-2015 03:10	07-01-2015 07:05
2503	IA BT AWP	FLD	07-01-2015 03:25	07-01-2015 06:37
2316	BIKER BT ABH	FLD	07-01-2015 04:08	07-01-2015 04:16
2204	SURV BT L-Z	FLD	07-01-2015 04:13	07-01-2015 07:16
2303	SURV BT ABH	FLD	07-01-2015 04:16	07-01-2015 07:16

VROEGE/DAGDIENST

<i>Roepnr</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>DIS</i>	<i>Aanvang inzet</i>	<i>Einde inzet</i>
2503	SURV BT AWP	FLD	07-01-2015 06:49	07-01-2015 09:55
2406	EMS BT ASH	FLD	07-01-2015 07:12	07-01-2015 11:36
2401	SURV BT ASH	FLD	07-01-2015 07:17	07-01-2015 09:55
2421	WIJKZORG BT ASH	FLD	07-01-2015 09:15	08-01-2015 02:15
2406	EMS BT ASH	FLD	07-01-2015 11:39	07-01-2015 16:04
2404	SURV BT ASH	FLD	07-01-2015 15:23	07-01-2015 20:54

LATE DIENST

<i>Roepnr</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>DIS</i>	<i>Aanvang inzet</i>	<i>Einde inzet</i>
2481	Wijkagent BT ASH	FLD	07-01-2015 16:02	07-01-2015 19:07
2401	SURV BT ASH	FLD	07-01-2015 18:20	07-01-2015 22:05
2481	Wijkagent BT ASH	FLD	07-01-2015 19:54	07-01-2015 23:14

NACHTDIENST 08/01

<i>Roepnr</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>DIS</i>	<i>Aanvang inzet</i>	<i>Einde inzet</i>
2404	SURV BT ASH	FLD	07-01-2015 22:44	08-01-2015 01:09
2303	SURV BT ABH	FLD	08-01-2015 02:15	08-01-2015 04:54
2503	SURV BT AWP	FLD	08-01-2015 02:41	08-01-2015 05:04
2401	SURV BT ASH	FLD	08-01-2015 04:49	08-01-2015 07:15

VROEGE/DAGDIENST 08/01

<i>Roepnr</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>DIS</i>	<i>Aanvang inzet</i>	<i>Einde inzet</i>
2402	SURV BT ASH	FLD	08-01-2015 07:08	08-01-2015 10:52
2421	WIJKZORG BT ASH	FLD	08-01-2015 09:00	08-01-2015 12:52
2439	STUDENTEN BT ASH	FLD	08-01-2015 11:58	08-01-2015 12:52

Legenda

- brandobject
- eerste afzetting
- definitieve afzetting